

SPIS TREŚCI

Wstęp do wydania w języku angielskim	11
--	----

Rozdział I

ŚREDNIOWIECZE

ZARYS TŁA	17
Zachodni Słowianie – 17, Kształtowanie się państwa polskiego – 17, Świeckie i duchowne – 19, Feudalne podziały – 19, Krzyżacy – 20, Unia między Polską i Litwą – 21, Szlaki handlowe – 22, Kolonizacja niemiecka – 22, Struktura feudalna – 23, Kultura chrześcijańska – 24	
LITERATURA W JĘZYKU ŁACIŃSKIM	24
Roczniki i kroniki – 24, Kazania – 27, Inne rodzaje – 27	
LITERATURA W JĘZYKU POLSKIM	28
Bogurodzica – 28	

Rozdział II

WIEK PIĘTNASTY – PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE

ZARYS TŁA	30
Upadek zakonu krzyżackiego – 30, Przemiany polityczne i społeczne – 31, Uniwersytet krakowski – 31, Husytyzm – 32, Początki humanizmu – 33, Sztuka i pierwsze drukarnie – 34	
LITERATURA ŁACIŃSKA – PROZA	35
Jan Długosz – 35, Jan Ostroróg – 37	
LITERATURA POLSKA	38
POEZJA	39
Taniec śmierci – 39, Skarga umierającego – 40, Pieśń o Wiklefie – 41, Żale Matki Boskiej – 41, Inne dzieła – 42	
PROZA	42
Proza religijna – 42, Proza świecka – 43	

Rozdział III

**HUMANIZM I REFORMACJA – WIEK SZESNASTY
I POCZĄTEK WIEKU SIEDEMNASTEGO**

ZARYS TŁA	44
System parlamentarny – 44, Wpływy włoskie – 46, Erazm z Rotterdamu – 47, Reformacja – 48, Powstanie Kościoła reformowanego – 49, Arianizm – 51, Kontreformacja – 56, Centra kultury – 57, Zwycięstwo języka rodzimego – 57	
LITERATURA ŁACIŃSKA	58
PROZA	58
Mikołaj Kopernik – 58, Andrzej Frycz Modrzewski – 60, Marcin Kromer – 63, Wawrzyniec Goślicki – 64	
POEZJA	66
Andrzej Krzycki – 66, Jan Dantyszek – 67, Klemens Janicki – 67, Wiersz o żubrze – 69	
LITERATURA W JĘZYKU POLSKIM	70
NOWY RYNEK KSIĘGARSKI	70
Biernat z Lublina – 71, Marcholt – 74, Sowiżrzal – 75, Historia Troi – 75, Historia Attyli – 76, Meluzyna – 76, Przygody Adama i Ewy – 76	
ENCYKLOPEDIA I BARWNE RELACJE	77
Marcin Bielski – 77, Maciej Strykowski – 78	
ŁUKASZ GÓRNICKI	79
MIKOŁAJ REJ	80
JAN KOCHANOWSKI	84
INNI POeci LIRYCZNI	105
Mikołaj Sęp-Szarzyński – 105, Sebastian Grabowiecki – 107, Kasper Miaskow- ski – 108, Szymon Szymonowicz – 109	
POEZJA OPISOWA I SATYRYCZNA	112
Sebastian Klonowicz – 112, Walenty Rożdzieński – 114	
PROZA POLEMICZNA	114
Stanisław Orzechowski – 114, Piotr Skarga – 116, Turcyki – 121	
TEATR	122
Misteria – 123, Dramat humanistyczny – 125, Komedia plebejska – 127, Moralitety – 132, Dialogi – 134, Teatr jezuicki – 134, Teatr protestancki – 136	
PIŚMIENICTWO W INNYCH JĘZYKACH	137

Rozdział IV

**WIEK SIEDEMNASTY – KONTRREFORMACJA
I BAROK**

ZARYS TŁA	140
Struktura polityczna i ekonomiczna – 140, Wojna z Moskwą – 141, Kwestia ukraińska – 142, Wojna szwedzka – 143, Edukacja – 144, Mentalność szlachecka – 145, Wojny z Turcją – 146, Styl barokowy – 147, Prasa – 149	
LITERATURA ŁACIŃSKA	149
Maciej Kazimierz Sarbiewski – 149, Szymon Starowolski – 153	

SPIS TREŚCI

LITERATURA W JĘZYKU POLSKIM	154
POEZJA LIRYCZNA PIĘRWSEJ POŁOWY SIEDEMNASTEGO WIEKU	154
Liryczne pieśni i tańce – 154, Kolędy – 156, Jan Zabczyc – 156, Kacper Twardowski – 157, Szymon Zimorowic – 158, Józef Bartłomiej Zimorowic – 162	
POECI STYLU BAROKOWEGO	162
Jan Andrzej Morsztyn – 162, Zbigniew Morsztyn – 164, Historia królowny Białaluki – 164, Daniel Naborowski – 165, Olbrycht Karmanowski – 165	
POEZJA MORALISTYCZNA I SATYRYCZNA	166
Wacław Potocki – 166, Krzysztof Opaliński – 168	
SARMACKA POEZJA EPICKA	172
Samuel Twardowski – 173, <i>Oblężenie Jasnej Góry Częstochowskiej</i> – 173, Wespazjan Kochowski – 174	
PROZA	177
Jan Chryzostom Pasek – 177, Inni pamiętnikarze – 179, Korespondencja – 180, Kazania – 180, Maksymy – 181	
TEATR	181

Rozdział V

PIERWSZA POŁOWA

OSIEMNASTEGO WIEKU – „NOC SASKA”

ZARYS TŁA	186
Kryzys stosunków społecznych – 186, Dalsze obniżanie się poziomu szkolnictwa – 187, Obskurantyzm religijny – 187, Militarne słabość państwa – 188	
POEZJA	188
PREKURSORY ZMIAN	190
Stanisław Konarski – 190, Stanisław Leszczyński – 191, Franciszek Bohomolec – 191, Józef Andrzej Załuski – 192	

Rozdział VI

DRUGA POŁOWA

OSIEMNASTEGO WIEKU – OŚWIECENIE

ZARYS TŁA	193
Obóz reform – 193, Religia a wolnomularstwo – 194, Osobowość króla – 195, Konfederacja barska i pierwszy rozbiór – 195, Komisja Edukacji Narodowej – 196, Prasa – 197, Styl klasyczny – 197, Inne aspekty ery rozumu – 198, Żydzi – 198, Sejm Czteroletni – 201, Powstanie kościuszkowskie – 202, Polskie legiony napoleońskie – 203	
TEATR	203
„Monitor” – 203, Franciszek Zabłocki – 205, Wojciech Bogusławski – 205, Julian Ursyn Niemcewicz – 207	
LITERACI	212
Ignacy Krasicki – 212, Adam Naruszewicz – 217, Stanisław Trembecki – 218, Tomasz Kajetan Węgierski – 220, Jakub Jasiński – 220	
POECI SENTYMENTALNI	221
Franciszek Karpiński – 221, Franciszek Dionizy Kniaźnin – 223	

REFORMATORZY	225
Hugo Kołłątaj – 225, Stanisław Staszic – 227	
NIEPRAWDOPODOBNY POTOCKI	229
Jan Potocki – 229	

Rozdział VII

ROMANTYZM

ZARYS TŁA	233
Era napoleońska i jej następstwa – 233, Nacjonalizm, romantyzm, mesjanizm – 239	
KLASYCYZM I PREROMANTYZM	242
ADAM MICKIEWICZ	248
JULIUSZ SŁOWACKI	274
ZYGMUNT KRASIŃSKI	286
SZKOŁA UKRAIŃSKA	291
ALEKSANDER FREDRO	293
PROZA W OKRESIE ROMANTYZMU	298
Henryk Rzewuski – 299, Ignacy Chodźko – 300, Zygmunt Kaczkowski – 300, Józef Ignacy Kraszewski – 300, Józef Korzeniowski – 302, Teodor Tomasz Jeż – 302, Maurycy Mochnacki – 303, Edward Dembowski – 304, Narcyza Żmichowska – 304	
HISTORYCY I FILOZOFOWIE	304
Joachim Lelewel – 304, Julian Klaczko – 306, August Cieszkowski – 306, Bronisław Trentowski – 307, J.M. Hoene-Wroński – 307	
DZIEJE PEWNEJ RODZINY	308
CYPRIAN NORWID	312

Rozdział VIII

POZYTYWIZM

ZARYS TŁA	327
POZYTYWIŚCI	329
Aleksander Świętochowski – 333, Piotr Chmielowski – 334, Włodzimierz Spasowicz – 335	
SZKOŁA KRAKOWSKA	336
NATURALIZM	337
BOLESŁAW PRUS	338
ELIZA ORZESZKOWA	352
HENRYK SIENKIEWICZ	358
INNI PROZAICY	365
Adolf Dygasiński – 365, Jan Lam – 366, Adam Szymański – 366, Wacław Sieroszewski – 367, Józef Weyssenhoff – 368	
POEZJA	368
Adam Asnyk – 369, Maria Konopnicka – 370, Felicjan Faleński – 371, Wiktor Gomulicki – 372	

SPIS TREŚCI

i beletrystyki – 490, Bruno Schulz – 493, Maria Kuncewiczowa – 494, Zofia Nałkowska – 495	
WITOLD GOMBROWICZ	496
Powieściopisarze późnych lat trzydziestych – 502	
JANUSZ KORCZAK	503
ESEJ I GATUNKI Z POGRANICZA	504

Rozdział XI

DRUGA WOJNA ŚWIATOWA I PIERWSZE DWADZIEŚCIA LAT POLSKI LUDOWEJ

ZARYS TŁA	507
Parę danych z okresu wojny – 507, Literatura czasu wojny – 511, Wyzwolenie i rewolucja – 515	
LITERATURA POWOJENNA – OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	519
1945–1949 – 520, 1949–1955 – 523, 1956–1966 – 524	
POEZJA	526
Poezja i bestialstwo – 526, Tadeusz Różewicz – 529, Zbigniew Herbert – 537, Aleksander Watt – 541, Prądy drugiego powojennego dziesięciolecia – 544	
PROZA	552
Tadeusz Borowski – 552, Jerzy Andrzejewski – 555, Adolf Rudnicki – 558, Stanisław Dygat – 561, Stefan Kisielewski – 563, Kazimierz Brandys – 564, Tadeusz Konwicki – 566, Stanisław Lem – 567, Tadeusz Breza – 569, Powieść „katolicka” – 570, Antoni Gołubiew – 571, Teodor Parnicki – 571, Hanna Malewska – 574, Jerzy Zawieyski – 575, Temat chłopski – 576	
TEATR	579
Leon Kruczkowski – 580, Sławomir Mrożek – 581	
ESEJ I GATUNKI POŚREDNIE	584
Kazimierz Wyka – 584, Jan Kott – 585, Leszek Kołakowski – 586, Stanisław Jerzy Lec – 588	
LITERATURA EMIGRACYJNA	591

EPILOG

PÓŹNE LATA SZEŚĆDZIESIĄTE	605
LATA SIEDEMDZIESIĄTE	609
Wersyfikacja polska	613
Źródła cytatów	617
Nota wydawcy	623
Indeks nazwisk	627